

Κοντόπουλος Αναγνώστης (Ιωάννης), του Δημήτριου (1858 - 1931)

Ο Ιωάννης Δημητρίου Κοντόπουλος γεννήθηκε στον Άνω Βόλο στις 5 Δεκεμβρίου του 1858 και πέθανε στις 5 Αυγούστου του 1931 σε ηλικία 73 ετών. Νυμφεύθηκε την Ευθυμία από τον Αγ. Λαυρέντιο Πηλίου, με την οποία απέκτησε έξι παιδιά και δεκατέσσερα εγγόνια. Πρωτότοκος ήταν ο Ανδρέας, γεννημένος στα 1882.

Ο Ιωάννης Κοντόπουλος διδάχθηκε την Ψαλτική από κάποιον Ιερομόναχο Διονύσιο, γεγονός καθοριστικό στη διαμόρφωση του ιεροψαλτικού του ύφους και ήθους. Για ένα χρονικό διάστημα βρέθηκε στην Κωνσταντινούπολη, εργαζόμενος ως υπάλληλος, όπου του δόθηκε ευκαιρία να καλλιεργήσει σε βάθος τη Βυζαντινή Μουσική. Ήρθε σε επαφή με την Ψαλτική παράδοση του Οικουμενικού Πατριαρχείου, στοιχείο το οποίο αποτυπώνεται στο μελοποιητικό του έργο. Επιστρέφοντας από την Κωνσταντινούπολη εγκαταστάθηκε πάλι στο Βόλο και έχοντας σημαντική κτηματική περιουσία δεν άσκησε κάποιο επάγγελμα. ασχολήθηκε αποκλειστικά με τη διδασκαλία της Ψαλτικής, τη μελοποίηση και τη συγκρότηση μουσικών χειρογράφων ύψιστης καλλιτεχνικής και αισθητικής αξίας. Στα αυτόγραφα αυτά κατέγραψε τα πολυάριθμα μελουργήματά του, που αφορούν σε κάθε Ακολουθία. Ο ίδιος δεν έψαλλε σε κάποιο Ναό, έγινε, όμως, Αναγνώστης με Χειροθεσία και έκτοτε κράτησε ως μικρό όνομα το «Αναγνώστης». Ήταν λαμπρός μουσικοδιδάσκαλος και συγγραφέας, με πάθος για την Ψαλτική. Αναφέρεται ως εποπτεύων, μαζί με τον Γεώργιο Ψυχούλη, της Α΄ Σχολής Βυζαντινής Μουσικής της Ι. Μ. Δημητριάδος επί Μητροπολίτου Γερμανού (1923-1925 περίπου). Στους μαθητές του καταγράφονται ο Κωνσταντίνος Γαβρίνης και ο Γεώργιος Γερόπουλος.

Για το θάνατό του πληροφορίες μας παρέχει ο γιος του Ανδρέας σε σημείωμά του στο τέλος ενός αυτογράφου του πατέρα του: "Ο μελοποιήσας και ιδιοχείρως γράψας εν τω παρόντι τεύχει εκκλησιαστικά άσματα Ιωάννης Αναγνώστης Κοντόπουλος, γεννηθείς εν Άνω Βόλω το έτος 1858, Δεκεμβρίου 5, απεβίωσε εν Βόλω το έτος 1931, Αυγούστου 5, κηδευθείς εις τον Μητροπολιτικόν Ναόν του Αγίου Νικολάου, προεξάρχοντος της επικηδείου πομπής και ακολουθίας του αοιδήμου Μητροπολίτου Δημητριάδος Γερμανού Μαυρομάτη. Ο μεταστάς μουσικοδιδάσκαλος, στη Βυζαντινή Μουσική ενετάχθη από νεανικής ηλικίας παρά του φημισμένου τότε ιερομονάχου Διονυσίου, εις ην καθ' όλον του τον βίον και μέχρι

τελευταίας του πνοής αφοσιώθηκε μετά ζηλευτής επιμελείας, εις τρόπον ώστε να θεωρείται παρά πάντων των την Βυζαντινήν Μουσικήν ερώντων αναμφισβήτητος αυθεντία...
Ανδρέας Κοντόπουλος."

Εκτός από το παραπάνω αυτόγραφο του Αναγνώστη Κοντόπουλου που κατέχει σήμερα ο εγγονός του Δημήτριος, ένας ακόμη βρίσκεται στα χέρια του γράφοντος, αφού πρώτα πέρασε από τα χέρια των Σωτήριου Σχοινά και Χρήστου Τακούδη. Πρόκειται για εξαιρετικά καλαισθητή Ανθολογία Εσπερινού, Όρθρου, Λειτουργίας και Δοξασταρίου, 384 σελίδων, αποτελούμενη ολόκληρη από προσωπικές μελοποιήσεις του μακαριστού διδασκάλου. Το χειρόγραφο ολοκλήρωσε ο Κοντόπουλος ένα χρόνο πριν το θάνατό του και το αφιέρωσε στο μαθητή του Σωτήριο Σχοινά, ο οποίος το βιβλιοδέτησε αριστοτεχνικά. Η αφιέρωση έχει ως εξής: "Τω αγαπητώ μοι μαθητή κ. Σωτηρίω Σχοινά, αγάπης ένεκεν δωρούμαι το παρόν πόνημα μου. Ο μελοποιήσας και γράψας. Ιωάννης Αναγνώστης Κοντόπουλος. Εν Βόλω, Μάιος 1930."

(Έρευνα - Κείμενο: Κων. Χ. Καραγκούνης. Τις πληροφορίες μας παραχώρησε ο εγγονός του μουσικοδιδασκάλου, ο κ. Δημήτριος Ανδρ. Κοντόπουλος, σε συνέντευξη της 31η Αυγούστου 1995 στο σπίτι του στο Βόλο. Για τον Κοντόπουλο μνεία γίνεται και σε λήμμα του ΙΑ΄ τόμου του Εγκυκλοπαιδικού Λεξικού "ΗΛΙΟΣ".)

[Πληροφόρηση - Αύγουστος 2010](#)